

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA
CUKRINIO DIABETO PROFILAKTIKOS, DIAGNOSTIKOS
IR GYDYMO STEBĖSENOS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2025 m. lapkričio d. Nr. LP-
Vilnius

Posėdis įvyko 2025 m. spalio 27 d. nuotoliniu būdu per *Teams* programą.

Posėdžio pirmininkė – prof. Ž. Visockienė.

Posėdžio sekretorė – A. Dumšienė.

Dalyvavo Cukrinio diabeto profilaktikos, diagnostikos ir gydymo stebėsenos tarybos (toliau – CD taryba) pirmininkė prof. Ž. Visockienė, sekretorė A. Dumšienė, nariai: prof. D. Veličkienė, E. Jašinskienė, D. Byčienė, R. Gaidelytė, R. Vaitkienė, V. Bičkauskienė, A. Astrauskienė, T. Kundrotė, V. Augustinienė; pakviesti į posėdį Sveikatos apsaugos ministerijos Slaugos ir ilgalaikės priežiūros skyriaus patarėjas A. Šimkus ir Lietuvos šeimos gydytojų profesinės sąjungos (toliau – LŠGPS) pirmininkė A. Astafjeva.

DARBOTVARKĖ.

1. Cukrinio diabeto paslaugų prieinamumo ir kokybės rodiklių (toliau – CD kokybės rodikliai) apžvalga ir rezultatų tvirtinimas.

2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. kovo 23 d. įsakymo Nr. V-619 „Dėl Sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų asmenims, sergantiems cukriniu diabetu, prieinamumo ir kokybės rodiklių ir jų stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projekto (toliau – Įsakymo Nr. V-619 pakeitimo projektas) pristatymas.

3. Teisės aktų, reglamentuojančių insulino pompų skyrimą ir kompensavimą, pakeitimo projektų pristatymas.

4. Einamieji klausimai.

1. SVARSTYTA.

Prof. Ž. Visockienė pristatė 2024 m. CD kokybės rodiklių rezultatų apžvalgą.

Pažymima, kad nuo 2020 m. CD kokybės rodiklių reikšmės išlieka labai panašios. Didesnių pokyčių nestebima.

SIŪLYMAS.

Patvirtinti 2024 m. CD kokybės rodiklių rezultatus.

NUTARTA.

Siūlymui pritarta.

2. SVARSTYTA.

A. Dumšienė informavo, kad Įsakymo Nr. V-619 pakeitimo projektas šiuo metu pateiktas derinti Sveikatos apsaugos ministerijos specialistams. Artimiausiu metu Įsakymo Nr. V-619 pakeitimo projektas bus skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir teikiamas derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei.

Nutarimų nepriimta.

3. SVARSTYTA.

A. Dumšienė pristatė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. V-41 „Dėl Insulino pompų, taikomų ambulatoriniam gydymui nuolatine poodine insulino injekcija, keičiamųjų dalių skyrimo ir jų įsigijimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Įsakymo Nr. V-41 pakeitimo projektas).

Įsakymo Nr. V-41 pakeitimo projektu nauja redakcija dėstomas Insulino pompų, taikomų ambulatoriniam gydymui nuolatine poodine insulino injekcija, keičiamųjų dalių skyrimo ir jų įsigijimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašas. Keičiama gydymo insulino pompa skyrimo tvarka, tikslinamos indikacijos, insulino pompų keičiamųjų dalių įsigijimo išlaidų kompensavimo tvarka. Vietoje insulino pompų nuomos bus kompensuojamos insulino pompų įsigijimo išlaidos.

Vyko diskusija dėl pasikeitimų insulino pompų kompensavimo tvarkoje.

Vaikų endokrinologė E. Jašinskienė pažymėjo, kad insulino pompų skyrimo tvarka nesikeičia, jas skiria 3 gydytojų endokrinologų konsiliumas. Tačiau prieš tai pacientai ar jų tėvai (globėjai) turi būti apmokyti ir privalo turėti pakankamai žinių apie ligos valdymą, naudojantis nuolatinais gliukozės monitoravimo jutikliais.

D. Byčienė kėlė klausimus dėl kompensavimo mechanizmo, kaip keičiasi insulino pompų nuoma į kompensavimą, koks mechanizmas yra, kai atsiranda poreikis ją keisti. Taip pat dėl keičiamųjų dalių. Dabar yra kompensuojami 4 rezervuarai. Pagal gamintojus jų yra daugiau ir ar bus kompensuojama tiek, kiek yra gamintojų sąrašuose. Ar ligonių kasos, ar kita institucija bus pajėgios ir galinčios kontroliuoti, jeigu įmonės turės finansinių nuostolių ir ar sugalvotų nuostolius padengti iš pacientų.

A. Dumšienė atsakė, kad šie klausimai nėra susiję su Įsakymo Nr. V-41 pakeitimo projektu ir dėl kompensavimo mechanizmo išaiškinimo skirti Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK).

E. Jašinskienė paaiškino, kad jeigu insulino pompa netinka dėl medicininių priežasčių (alergija pleistrams, sensoriams), konsiliumas informuojamas, kad insulino pompa netinkama ir siūloma nutraukti, paskiriant kitą insulino pompą. Tačiau dėl paciento pageidavimo be medicininių indikacijų keisti vienos rūšies pompą į kitą, nauja insulino pompa neturi būti kompensuojama.

Siekiant teisės aktų, reglamentuojančių insulino pompų skyrimą ir kompensavimą, suderinamumo, kartu keičiami Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. V-724 „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšomis nuomojamų medicinos priemonių, būtinų sveikatos priežiūrai namuose užtikrinti, sąrašo patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. V-234 „Dėl Ortopedijos techninių priemonių ir medicinos priemonių kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“.

A. Dumšienė pristatė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. V-234 „Dėl Ortopedijos techninių priemonių ir medicinos priemonių kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Įsakymo Nr. V-234 pakeitimo projektas), kurį rengia Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

Esminių pastabų nepateikta.

NUTARTA.

1. Peržiūrėti įsakymo Nr. V-41 pakeitimo projektą ir Įsakymo Nr. V-234 pakeitimo projektą ir teikti pastabas.

2. Pateikti VLK posėdžio metu iškeltus klausimus dėl insulino pompų kompensavimo mechanizmo, kas keičiasi pereinant nuo insulino pompų nuomos į jų paskyrimą ir išdavimą, jų keitimo kita insulino pompa galimybių ir paprašyti atskiro išaiškinimo.

4. SVARSTYTA.

Posėdyje dalyvavo LŠGPS pirmininkė A. Astafjeva ir Sveikatos apsaugos ministerijos Slaugos ir ilgalaikės priežiūros skyriaus patarėjas A. Šimkus, kurie kartu su CD tarybos nariais aptarė slaugytojų kompetencijas išrašant kompensuojamuosius vaistus gydymo tęsimui.

A. Astafjeva pažymėjo, kad slaugytojai gali išrašyti kompensuojamuosius vaistus iki 1 m., jeigu pacientui buvo atliktas gliukozilinto hemoglobino tyrimas ne vėliau kaip prieš 3 mėn. ir 1

kartą per metus jis buvo konsultuotas slaugytojo diabetologo. Šeimos gydytojai pacientą slaugytojo diabetologo konsultacijai mokymams siunčia, kai pirmą kartą nustatomas cukrinis diabetas (toliau – CD) arba vėliau tęstiniam mokymui. Siūloma pakeisti nuostatas ir vietoj 3 mėn. įrašyti 3-6 mėn. laikotarpį HbA1c tyrimo vertinimui, ir slaugytojams kompensuojamųjų vaistų išrašymą tęstiniam gydymui neapriboti slaugytojo diabetologo konsultacijos nebuvimu, jeigu pacientas buvo konsultuotas gydytojo endokrinologo/vaikų endokrinologo.

Prof. Ž. Visockienė pažymėjo, kad stebimi CD kokybės rodikliai, kurie rodo, kad pirmą kartą nustacius CD, tik 19,6 proc. pacientų nukreipiami slaugytojo diabetologo apžiūrai, pakartotinai – tik 7 proc. Dauguma pacientų nepasiekia tikslinės glikozilinto hemoglobino reikšmės. Jeigu pacientas jaučiasi gerai ir jam slaugytojas tęsia gydymą, nuotoliniu būdu išrašydamas kompensuojamuosius vaistus, tai nereiškia, kad paciento CD yra gerai kontroliuojamas, todėl labai svarbu užtikrinti, kad gydymas būtų tęsiamas tik įvertinus HbA1c ir esant slaugytojo diabetologo arba gydytojo endokrinologo konsultacijai per numatytą laikotarpį.

Prof. D. Veličkienė pritarė prof. Ž. Visockienės išsakytam paaiškinimui.

A. Šimkus informavo, kad šiuo metu peržiūrimas ir atnaujinamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-754 „Dėl Slaugytojo diabetologo kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Slaugytojo diabetologo kvalifikacinių reikalavimų aprašas.

D. Byčienė pritarė siūlymui pratęsti terminą dėl glikozilinto hemoglobino tyrimo atlikimo 3-6 mėn. Būtų gerai, kad vaikus, sergančius CD vaikų gydytojai endokrinologai konsultuotų dažniau negu 1 kartą per metus. Dėl slaugytojo diabetologo apžiūros regionuose yra sudėtinga, nes nėra slaugytojų diabetologų ir dėl to jų paslaugos neprieinamos.

A. Šimkus informavo, kad svarstoma galimybė įteisinti nuotolinę slaugytojo diabetologo konsultaciją. A. Šimkus pažymėjo, kad yra Europos fondų investicinės programos, kuriose numatytos lėšos slaugytojų diabetologų parengimui ir jų kabinetų įsteigimui. Šiuo metu Lietuvoje trūksta mažiausiai 36 šešių slaugytojų diabetologų. Siekiama, kad kiekvienoje savivaldybėje būtų bet po 1 slaugytoją diabetologą.

A. Astafjeva pasiūlė parengti raštą apie situaciją Lietuvoje ir kokybės rodiklius, slaugytojų diabetologų paslaugų būtinybę, kad pacientai gautų jų konsultaciją ir pan.

Ž. Visockienė pažymėjo, kad visos CD kokybės rodiklių ataskaitos yra viešai prieinamos [Darbo grupės ir komisijos - Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija](#)

Toliau vyko diskusija ir nuomonių pateikimas dėl slaugytojų diabetologų kompetencijų ir jų poreikio teikti paslaugas stacionare. A. Šimkus informavo, kad slaugytojų diabetologų paslaugų įkainiai taip pat bus peržiūrimi kartu su VLK.

Prof. D. Veličkienė ir prof. Ž. Visockienė pasiūlė diferencijuoti slaugytojų diabetologų paslaugų įkainius pagal teikiamos paslaugos turinį.

SIŪLYMAI.

1. Siūlyti VLK diferencijuoti slaugytojų diabetologų teikiamų paslaugų įkainius pagal jo teikiamų paslaugų turinį:

1.1. Slaugytojo diabetologo konsultacija, kurios metu konsultuojamas pacientas, kuris naudoja cukrinio diabeto kontrolei ir gydymui skirtas technologijas (insulino pompas, jutiklius ir pan.).

1.2. Slaugytojo diabetologo konsultacija, kurios metu pacientas, sergantis CD, konsultuojamas dėl mitybos ir gyvensenos.

2. Nustatyti slaugytojo diabetologo, teikiančio paslaugas pacientui, gydomam stacionare, įkainį.

3. Nustatyti, kad slaugytojas diabetologas gali išrašyti kompensuojamuosius vaistus tęstiniam CD gydymui kaip ir bendrosios praktikos ar išplėstinės praktikos slaugytojai.

4. Nustatyti, kad pagal poreikį slaugytojas pacientams gali pratęsti gydytojo paskirtą palaikomąjį gydymą išrašydamas vaistus, jeigu pacientui buvo atliktas glikozilinto hemoglobino tyrimas ne vėliau kaip prieš 3-6 mėn.

NUTARTA.

1. Visiems siūlymams pritarti.
2. Parengti kreipimąsi į VLK dėl CD tarybos siūlymų.

Posėdžio pirmininkė

Žydrūnė Visockienė

Posėdžio sekretorė

Aimė Dumšienė